

Onderzoeksoopdracht generatie-effecten transitie-ftk

In de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel kunnen pensioenfondsen gebruik maken het transitie-ftk. Gebruik van het transitie-ftk door een pensioenfonds gaat gepaard met herverdeling tussen deelnemers ten opzichte van het onverkort voortzetten van het reguliere ftk. Om het parlement inzage te geven in deze generatie-effecten, zoals gebruikelijk bij eerdere grotere aanpassingen in de toezichtregels, wordt DNB gevraagd de generatie-effecten van het transitie-ftk in kaart te brengen.

Verzoek

DNB wordt verzocht de generatie-effecten, in termen van netto-profijt, van het gebruik van het transitie-ftk in beeld te brengen voor een gestileerd fonds (cf. de eerdere berekeningen voor de MvT). Het onverkort voortzetten van het ftk is hierbij de benchmark. Voor de hoofdvariant kan uitgegaan worden van een richtdekkingsgraad die gedurende de gehele periode van het transitie-ftk 95% bedraagt.

Door te rekenen variaties op hoofdvariant

DNB wordt daarnaast gevraagd van een aantal verschillende variaties op deze hoofdvariant de generatie-effecten in kaart te brengen:

- a) Een variant waarin rekening gehouden wordt met de generatie-effecten van premiedemping.
- b) Een tweetal varianten met een afwijkende beleggingsmix.
- c) Een tweetal varianten met een afwijkende startdekkingsgraad.
- d) Een variant waarbij de generieke richtdekkingsgraad in 2025 opwaarts wordt bijgesteld van 95% naar een fondsspecifieke richtdekkingsgraad van 100%.
- e) Een variant waarbij de generieke richtdekkingsgraad in 2025 neerwaarts wordt bijgesteld van 95% naar een fondsspecifieke richtdekkingsgraad van 90%.
- f) Een doorrekening van de bovengenoemde hoofdvariant met een andere scenario-set (zie onder).

Bovenstaande aanvullende varianten hoeven niet gecombineerd te worden.

Uitgangspunten voor de berekeningen

Uitgangspunten transitie-ftk

Uitgangspunt voor deze analyse is het transitie-ftk, zoals dat beschreven is in het conceptwetsvoorstel dat voor de toezicht- en uitvoeringstoetsen is aangeboden. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Het transitie-ftk begint op 1 januari 2023 (meetmoment 31 december 2022) en eindigt op 1 januari 2027 (meetmoment 31 december 2026).
- Fondsen die gebruik maken van het transitie-ftk hoeven geen MVEV- en/of VEV-kortingen door te voeren.
- In alle jaren gelden onvoorwaardelijke kortingen als de dekkingsgraad lager ligt dan 90%. Deze kortingen zijn onvoorwaardelijk en mogen gespreid worden over de resterende looptijd van het overbruggingsplan.
- In alle jaren geldt een overbruggingsplansystematiek gericht op het bereiken van richtdekkingsgraad X op het transitiemoment, uiterlijk 1 januari 2027.

- In de arbeidsvoorwaardelijke fase geldt een generieke richtdekkingsgraad van minimaal 95%. Kortingen zijn nodig wanneer de actuele dekkingsgraad onder de startdekkingsgraad van het overbruggingsplan ligt. Alleen de eerste tranche van deze korting wordt onvoorwaardelijk doorgevoerd, het resterende deel is voorwaardelijk.
- In de implementatiefase geldt een fondsspecifieke richtdekkingsgraad, die af kan wijken van de generieke richtdekkingsgraad. Kortingen zijn nodig wanneer de actuele dekkingsgraad onder de startdekkingsgraad van het overbruggingsplan ligt. De hele korting is onvoorwaardelijk en ongespreid.
- Bij een dekkingsgraad die op transitiemoment lager ligt dan de (fondsspecifieke) richtdekkingsgraad worden pensioenrechten en -aanspraken eerst verminderd voordat wordt ingevaren (onvoorwaardelijk, ongespreide korting).
- De indexatiegrens wordt verlaagd naar 105% en de toekomstbestendige indexatiereguleerder wordt losgelaten. Bij dekkingsgraden hoger dan 105% mag een fonds indexeren, mits de dekkingsgraad daarmee niet onder de 105% uitkomt. Voor inhaalindexatie gelden de reguliere ftk-regels.

Omwillen van eenvoud kan in de doorrekening gebruik gemaakt worden van een gestileerde weergave van het transitie-ftk, bestaande uit de volgende elementen:

- De arbeidsvoorwaardelijke fase eindigt op 1 januari 2025;
- Een bodem van 90% waaronder onvoorwaardelijk gekort wordt;
- Een gestileerde modelering van de overbruggingsplansystematiek, ten einde een startdekkingsgraad van de overbruggingsplannen te bepalen waaronder kortingen plaats moeten vinden;
- Een verlaagde indexatiegrens van 105%, waarboven indexatie plaatsvindt, rekening houdend met de hier bovengenoemde randvoorwaarden;
- Een onvoorwaardelijke korting op transitiemoment, wanneer de dekkingsgraad lager ligt dan de (fondsspecifieke) richtdekkingsgraad.

Overige uitgangspunten voor de berekening

Uitgangspunt voor de berekening vormt een startdekkingsgraad gelijk aan het actuele sector-gemiddelde en een beleggingsmix (zw/vrw) van 50%/50%. Voor variant (a) wordt gerekend met de gemiddelde premiedekking van de G5. Voor variant (b) wordt gerekend met een meer risicovolle beleggingsmix (60%/40%) en minder risicovolle beleggingsmix (40%/60%), wat representatief is voor de feitelijke beleggingsmix in het 25^e en 75^e percentiel van de pensioensector. Voor varianten (c) wordt uitgegaan van een dekkingsgraad van 90% en het gemiddelde van de G5.

Voor de berekeningen dient gebruik gemaakt te worden van de scenarioset die ook gehanteerd is voor de analyses die ten grondslag liggen aan de Memorie van Toelichting, op basis van de parameters 2019 en DNB rts augustus 2020. Voor variant (f) dient gebruik gemaakt te worden van de KNW (1,5%) scenarioset, die eerder ook door CPB (2020) gebruikt is.

Opdrachtgever en klankbordsessie

SZW is opdrachtgever. SZW en DNB plannen in overleg een klankbordsessie om de resultaten van deze analyse te bespreken, alvorens de notitie afgerond wordt.

Doorlooptijd en op te leveren product

Verzoek aan DNB is om deze uitkomsten uiteen te zetten in een beknopte notitie en deze uiterlijk eind oktober 2021 op te leveren, zodat deze kunnen worden opgenomen in het wetsvoorstel voor behandeling in de Ministerraad.